

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0161/2010

17.5.2010

*****I**
ZIŅOJUMS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*) un tās sākotnējām darbībām (2011–2013) (COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

Referents: *Norbert Glante*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
nodoto balsu vairākums
- **I Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- **II Sadarbības procedūra (otrais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju
- *** Piekrišanas procedūra
Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti
EK līguma 105., 107., 161. un 300. pantā un ES līguma 7. pantā
- ***I Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- ***II Koplēmuma procedūra (otrais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju
- ***III Koplēmuma procedūra (trešais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir ***treknrakstā un slīprakstā***. Attiecībā uz normatīviem grozījumu aktiem tās daļas, kuras tiek pārņemtas no jau esoša teksta, ko Parlaments vēlas grozīt, lai gan Komisija to nav grozījusi, ir izceltas ***treknrakstā***. Iespējamie teksta fragmentu svītrojumi tiek apzīmēti šādi: [...]. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PASKAIDROJUMS	25
BUDŽETA KOMITEJAS ATZINUMS	26
VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS	35
PROCEDŪRA.....	40

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*) un tās sākotnējām darbībām (2011–2013) (COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Parlamentam un Padomei (COM(2009)0223),
 - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu un 157. panta 3. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija iesniedza šo priekšlikumu Parlamentam (C7-0037/2009),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu Parlamentam un Padomei „Lisabonas līguma stāšanās spēkā ietekme uz pašreizējām starpiestāžu lēmumu pieņemšanas procedūrām” (COM(2009)0665),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu un 189. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2010. gada 20. janvāra atzinumu,
 - ņemot vērā Padomes pārstāvja 2010. gada 5. maija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu, kā arī Budžeta komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumus (A7-0161/2010),
1. pieņem turpmāk izklāstīto nostāju pirmajā lasījumā;
 2. aicina Komisiju priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai to aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai un valstu parlamentiem.

PARLAMENTA GROZĪJUMI*

attiecībā uz Komisijas priekšlikumu

* Politiski grozījumi: jauns vai grozīts teksts ir iezīmēts *treknrakstā* un *kursīvā*, un svītrojumi ir norādīti ar simbolu **■**.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. .../2010

par Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*) un tās sākotnējām darbībām (2011-2013)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 189. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2001. gada 15. un 16. jūnija sanāksmē Gēteborgā vienojās par ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, kuras uzdevums ir savstarpēji nostiprināt ekonomikas, sociālo un vides politiku un kura papildināja Lisabonas procesu ar vides dimensiju.
 - (2) Rezolūcijā par Eiropas kosmosa politiku⁴, kas pieņemta 2007. gada 21. maijā ceturtajā kopīgajā un vienlaicīgajā Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kosmosa aģentūras ministru līmeņa sanāksmē („Kosmosa padomē”, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Kopienas un Eiropas Kosmosa aģentūras pamat nolīgumu⁵) Padome atzina, ka darbības kosmosā dod reālu un potenciālu ieguldījumu Lisabonas izaugsmes un nodarbinātības stratēģijā, nodrošinot progresīvas tehnoloģijas un pakalpojumus pašlaik topošajai Eiropas zinību sabiedrībai un veicinot Eiropas kohēziju, un uzsvēra, ka kosmos ir būtisks elements ilgtspējīgas attīstības stratēģijā.
- (2a) Rezolūcijā par Eiropas kosmosa politikas virzību, kas pieņemta 2008. gada 26. septembrī piektajā kopīgajā un vienlaicīgajā Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kosmosa aģentūras ministru līmeņa sanāksmē, ir uzsvērtā vajadzība izstrādāt atbilstīgus ES instrumentus un finansēšanas sistēmas, ņemot vērā kosmosa jomas īpatnības, kā arī vajadzība veicināt šīs jomas vispārējo un ražošanas konkurētspēju un līdzsvarot ražošanas struktūru; kā arī piedāvāt atbilstīgu ilgtermiņa Savienības ieguldījumu ar kosmosu saistītos pētījumos un ilgtspējīgai ar kosmosu saistītu lietojumu darbībai Savienības un tās iedzīvotāju labā, jo īpaši izvērtējot visu ar**

¹ 2010. gada 20. janvāra atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

² ... atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

³ Eiropas Parlamenta ... nostāja.

⁴ OV C 136, 20.6.2007., 1. lpp.

⁵ OV L 261, 6.8.2004., 64. lpp.

kosmosu saistītās politikas ietekmi saistībā ar nākamo finanšu plānu.

- (2b) *Eiropas Parlamenta 2008. gada 20. novembra rezolūcijā par Eiropas kosmosa politiku — kosmosa izpētes attīstību ir uzsvērtā vajadzība atrast piemērotus ES instrumentus un finansēšanas sistēmas Eiropas kosmosa politikai, lai papildinātu līdzekļus, kas paredzēti Septītajā pamatprogrammā pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrējumu jomā (2007-2013) un lai tādējādi ļautu dažādiem ekonomikas dalībniekiem plānot savu darbību vidējā termiņā un ilgtermiņā, un uzsvērts, ka nākamajā finanšu plānā jāņem vērā piemēroti ES instrumenti un finansēšanas sistēmas, lai piedāvātu atbilstīgu ilgtermiņa Savienības ieguldījumu ar kosmosu saistītos pētījumos un ilgtspējīgai ar kosmosu saistītu lietojumu darbībai Savienības un tās iedzīvotāju labā.*
- (3) *Vides un drošības globālā novērošana (GMES) ir Zemes novērošanas iniciatīva, ko vada Eiropas Savienība un ko īsteno partnerībā ar dalībvalstīm un Eiropas Kosmosa aģentūra. Tās galvenais mērķis Eiropas Savienības pārziņā ir sniegt informācijas pakalpojumus, kas ļauj piekļūt precīziem vides un drošības jomas datiem un informācijai, kuri ir pielāgoti lietotāju vajadzībām. Šādi tā veicinātu labāku inovācijas, pētniecības un tehnoloģiju izstrādes politikas rūpniecības potenciāla izmantošanu Zemes novērošanas jomā. GMES cita starpā vajadzētu būt galvenajam rīkam, ko izmanto, lai atbalstītu bioloģisko daudzveidību, ekosistēmas pārvaldību, mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām.*
- (4) *Lai ilgtspējīgi sasniegtu GMES mērķi, jākoordinē dažādo ar GMES darbību saistīto partneru darbības, atbilstīgi lietotāju pieprasījumam jāizvērs, jānostiprina un jāizmanto pakalpojumu un novērošanas jauda, neskarot attiecīgos valsts un Eiropas līmeņa drošības ierobežojumus.*
- (4a) *Šajā sakarībā GMES komitejai būtu jāpalīdz Komisijai koordinēt Eiropas Savienības, dalībvalstu un starpvaldību aģentūru ieguldījumu GMES, pēc iespējas labāk izmantojot pašreizējās iespējas un nosakot trūkumus, kas Savienības līmenī jānovērš. Tai būtu arī jāpalīdz Komisijai uzraudzīt GMES programmas saskaņotu īstenošanu. Tai būtu jāuzrauga politikas attīstība un jārada iespējas ar GMES saistītās labākās prakses apmaiņai.*
- (4b) *GMES ir uz lietotājiem vērsta programma, un tādēļ lietotāji ir pastāvīgi un efektīvi jāiesaista, jo īpaši attiecībā uz pakalpojumu prasību noteikšanu un apstiprināšanu. Lai programma būtu vērtīgāka lietotājiem, būtu aktīvi jāveicina viņu devums, pastāvīgi apspriežoties ar gala lietotājiem no valsts un privātā sektora. Būtu jāizveido arī tam paredzēta struktūrvienība („Lietotāju forums”), lai atvieglotu lietotāju prasību noteikšanu, pakalpojumu atbilstības pārbaudi un GMES programmas koordinēšanu ar tās lietotājiem valsts sektorā.*
- (4c) *Komisijai, kurai palīdz GMES komiteja, vajadzētu būt atbildīgai par GMES drošības politikas īstenošanu. Šajā nolūkā būtu jāizveido īpaša GMES komitejas struktūrvienība („Drošības padome”).*

- (4d) *Lai izveidotu sistēmu, ar ko nodrošina pilnīgu un atklātu piekļuvi GMES pakalpojumu sniedzēju iegūtajai informācijai un datiem, kas apkopoti, izmantojot GMES infrastruktūru, vienlaikus nodrošinot šīs informācijas un šo datu nepieciešamo aizsardzību, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, ņemot vērā reģistrēšanas un licencēšanas nosacījumus GMES lietotājiem un kritērijus, saskaņā ar kuriem ierobežo piekļuvi GMES datiem un informācijai, vienlaikus ņemot vērā GMES nepieciešamās informācijas sniedzēju datu un informēšanas politiku un neskarot valstu noteikumus un procedūras, ko piemēro kosmosa jomā un in situ infrastruktūrām, kas atrodas valstu pārziņā. Īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, atbilstīgi apspriestos, tostarp ekspertu līmenī.*
- (4e) *Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas un to deleģēto aktu īstenošanai, kuri pieņemti, pamatojoties uz šo regulu, Komisijai būtu jāpiešķir ieviešanas pilnvaras, saskaņā ar kurām tā pieņem īpašus pasākumus, lai ierobežotu piekļuvi GMES pakalpojumu sniedzēju iegūtajai informācijai un datiem, kas apkopoti, izmantojot GMES infrastruktūru, tostarp atsevišķus pasākumus, kuros ņem vērā attiecīgās informācijas un datu konfidencialitāti. Komisijai būtu jāpiešķir arī ieviešanas pilnvaras, lai tā koordinētu dalībvalstu iemaksas un iespējamo sinerģiju ar attiecīgajiem valstu, Eiropas Savienības un starptautiskajā līmenī īstenerotajiem pasākumiem, noteiktu maksimālo līdzfinansējuma daļu dotācijās, pieņemtu pasākumus, ar ko nosaka tehniskās prasības, lai nodrošinātu sistēmas kontroli un viengabalainību GMES kosmosa komponentes programmā un kontrolētu piekļuvi tehnoloģijām, kas nodrošina minētās programmas drošību, kā arī šo tehnoloģiju izmantošanu, un lai tā pieņemtu GMES gada darba programmu.*

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. pantu normas un vispārīgos principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kas attiecas uz Komisijas ieviešanas pilnvaru piemērošanu, nosaka jau iepriekš ar regulu, kuru pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru. Līdz šīs jaunās regulas pieņemšanai turpina piemērot Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību¹, izņemot regulatīvo kontroles procedūru, kura nav jāpiemēro.

- (4f) *Tā kā GMES pamatu veido partnerība starp Eiropas Savienību, Eiropas Kosmosa aģentūru (EKA) un dalībvalstīm, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai turpināt dialogu, kas nesen sāks ar EKA un dalībvalstīm, kurām pieder attiecīgie kosmosa resursi.*
- (5) *GMES pakalpojumi ir vajadzīgi, lai rosinātu privāto sektoru pastāvīgi lietot informācijas avotus, tādejādi pakalpojumu sniedzējiem (daudzi no tiem ir mazie un vidējie uzņēmumi (MVU)) atvieglot inovāciju, kas saistīta ar vērtības pievienošanu.*
- (6) *GMES ietver gan izstrādi, gan darbības. Trešajos orientējošajos norādījumos, kas pieņemti 2005. gada 28. novembrī Kosmosa padomes sanāksmē, attiecībā uz darbībām GMES īstenošanā atbalstīta pakāpeniska pieeja, kuras pamatā ir skaidri noteiktas prioritātes, un sākumā paredzēts izstrādāt paātrinātos pakalpojumus trijās jomās:*

¹ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

reaģēšanā ārkārtas situācijās, zemes novērošanā un jūras vides novērošanas pakalpojumos.

- (7) Pirmos funkcionālos pakalpojumus *reaģēšanas ārkārtas situācijās* un zemes novērošanas jomā finansēja kā sagatavošanās darbības saskaņā ar 49. panta 6. punkta b) apakšpunktu Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulā (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam¹, (turpmāk “Finanšu regula”).
- (8) Papildus izstrādes darbībām, ko finansē saistībā ar tematisko jomu kosmos, kas ietverta Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Lēmumā Nr. 1982/2006/EK par Eiropas Kopienų Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads)², (turpmāk “Septītā pamatprogramma”), 2011.–2013. gadā nepieciešama ***Eiropas Savienības*** rīcība, lai nodrošinātu turpinājumu sagatavošanās darbībām un nostiprinātu pastāvīgākus funkcionālus pakalpojumus jomās, kas ir svarīgas vides politikas pareizai izstrādei un īstenošanai ■ .
- (9) 2008. gada 12. novembra paziņojumā “Vides un drošības globālais monitorings (GMES): mēs rūpējamies par drošu planētu” Komisija izklāstīja savu pieeju GMES valdībai un finansēšanai un norādīja, ka ir iecerējusi deleģēt GMES tehnisko īstenošanu specializētām struktūrām, tostarp GMES kosmosa komponenti — Eiropas Kosmosa aģentūrai, ņemot vērā tās unikālo pozīciju un zināšanas.
- (9a) ***Komisijai vajadzības gadījumā būtu jāuztic GMES pakalpojumu tehniskās īstenošanas koordinēšana kompetentām Eiropas vai starpvaldību iestādēm, piemēram, Eiropas Vides aģentūrai (EVA) un Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centram (ECMWF).***
- (10) Lai koordinētu ***Eiropas Savienības*** un tās dalībvalstu spējas labāk sagatavoties, reaģēt un atgūties no dabas un cilvēka izraisītām katastrofām, kas bieži vien nelabvēlīgi ietekmē vidi, nepieciešami funkcionāli pakalpojumi ārkārtas situāciju ***pārvaldības*** un humānās reaģēšanas jomā. Klimata pārmaiņu dēļ varētu būt vairāk ārkārtas situāciju, tāpēc, lai ***atbalsītu pasākumus, ar ko nodrošina pielāgošanos*** klimata pārmaiņām, GMES būs ļoti liela nozīme. GMES pakalpojumiem tāpēc jānodrošina ģeotelpiskā informācija, ***lai atbalsītu darbības, reaģējot ārkārtas situācijās un sniedzot humāno palīdzību.***
- (11) Zemes novērošanas pakalpojumi ir svarīgi, lai novērotu bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas, ***veicinātu pasākumus, ar ko mazina*** klimata pārmaiņas un ***pielāgojas*** tām, lai nodrošinātu daudzu un dažādu resursu un politikas jomu vadību — lielākoties tās saistītas ar dabas vidi: augsni, ūdeni, lauksaimniecību, mežiem, enerģētiku un komunālajiem pakalpojumiem, apbūvētām vietām, atpūtas iespējām, infrastruktūru un transportu. Funkcionālie zemes novērošanas pakalpojumi ir nepieciešami kā Eiropas, tā pasaules līmenī, tos izstrādā sadarbībā ar dalībvalstīm, trešām valstīm Eiropā un

¹ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

² OV L 400, 30.12.2006., 1. lpp.

partneriem ārpus Eiropas un ar ANO.

- (11a) *GMES pakalpojumi jūras vides jomā ir svarīgi, lai veicinātu integrētas iespējas Eiropas līmenī līdzdarboties okeāna attīstības prognozēšanā un novērošanā un lai izstrādātu nākamajos būtiskos klimata rādītājus. Tiem ir būtiska nozīme klimata pārmaiņu un jūras vides novērošanā, kā arī transporta politikas veicināšanā.*
- (11b) *Atmosfēras novērošanas pakalpojumi ir svarīgi, lai novērotu gaisa kvalitāti un atmosfēras ķīmisko sastāvu. Tiem ir būtiska nozīme klimata pārmaiņu novērošanā un nākamajam būtiskajam klimata rādītāju noteikšanā. Informācijai par atmosfēras stāvokli jābūt pieejamai regulāri gan reģionālā, gan starptautiskā līmenī.*
- (11c) *Nozīmīgu GMES iniciatīvas daļu veido drošības pakalpojumi. Eiropa gūs labumu no kosmosa un in situ resursu izmantošanas, atbalstot to pakalpojumu īstenošanu, ar kuriem tiek risinātas problēmas, kas Eiropu pašlaik skar drošības jomā, jo īpaši saistībā ar robežu kontroli, kuģošanas uzraudzību un atbalstu ES ārējām darbībām.*
- (11d) *Klimata pārmaiņu novērošana veicinātu šo pārmaiņu ietekmes mazināšanu un pielāgošanos tām. Tai jo īpaši būtu jāveicina būtisku klimata rādītāju, klimata novērtējumu un prognožu sagatavošana mērogā, kas atbilst tam, lai mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām, kā arī attiecīgo pakalpojumu sniegšana.*
- (12) To funkcionālo pakalpojumu sniegšana, ko finansē saskaņā ar šo regulu, ir atkarīga no piekļuves datiem, ko vāc, izmantojot kosmosa infrastruktūru un gaisā, jūrā un uz zemes izvietotas iekārtas (*in situ* infrastruktūru), un izpētes programmas. Tāpēc, **pilnībā ievērojot subsidiaritātes un proporcionālītātes principu**, jānodrošina, lai **nepieciešamie** dati būtu pieejami, un vajadzības gadījumā **var atbalstīt, ka papildus pašreizējām Eiropas Savienības un valstu darbībām tiek apkopoti in situ dati**. Jānodrošina nepārtraukta vajadzīgās *in situ* un kosmosa **novērošanas** infrastruktūras pieejamība, ieskaitot kosmosa infrastruktūru, ko īpaši izstrādā GMES vajadzībām Eiropas Kosmosa aģentūras GMES kosmosa komponentes programmā (*Sentinel* misijas). Pirmo satelītu *Sentinel* sākotnējās darbības posms sāksies **2012.** gadā.
- (13) Komisijai jānodrošina ar GMES saistīto Septītās pamatprogrammas pētniecības un attīstības darbību komplementaritāte, **ES** ieguldījums GMES sākotnējās darbībās, GMES partneru un pašreizējo struktūru, piemēram, Eiropas datu centru, darbība.
- (14) GMES sākotnējās darbības jāīsteno saskaņīgi ar pārējām attiecīgajām **Eiropas Savienības** politikas jomām, instrumentiem un rīcību, jo īpaši ar **vides, drošības, konkurētspējas un inovācijas, kohēzijas, pētniecības, transporta, konkurences un starptautiskās sadarbības** politiku, Eiropas globālo navigācijas satelītsistēmu (GNSS) programmu un personas datu aizsardzību. Turklāt **vajadzētu saglabāt GMES datu atbilstami dalībvalstu telpiskajiem atsauces datiem, un būtu jāatbalsta tās telpiskās informācijas infrastruktūras izstrāde Eiropas Savienībā**, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 14. marta Direktīvu 2007/2/EK, ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*)¹. GMES jāpapildina

¹ OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.

arī kopīgā vides informācijas sistēma (*SEIS*) un *Eiropas Savienības* darbības reaģēšanai ārkārtas situācijās.

- (14a) *GMES un tās sākotnējās darbības būtu jāuzskata par Eiropas ieguldījumu Zemes novērošanas sistēmu globālās sistēmas (GEOSS) attīstībā, kas izveidota saistībā ar Zemes novērošanas darba grupu (GEO).*
- (15) Eiropas Ekonomikas zonas līgumā (EEZ līgumā) un pamatlīgumos ar kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm paredzēta šo valstu dalība *Eiropas Savienības* programmās. Noslēdzot starptautiskus nolīgumus ar attiecīgu mērķi, jādara iespējama arī citu tādu valstu dalība, kuras nav ES dalībvalstis.
- (16) Jānosaka visa *GMES* sākotnējās darbības laika finansējums 107 miljonu euro apmērā, kas nozīmē, kura lietota 37. pantā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas — Iestāžu 2006. gada 17. maija nolīgumā par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību¹, ir galvenā atsauce. Paredzēts, ka šo finansējumu papildinās **209 miljoni** euro no Septītās pamatprogrammas kosmosa tematiskās jomas pētniecības darbībām, kas papildina *GMES* sākotnējās darbības, **kas būtu jāveic saskaņā ar atbilstīgiem noteikumiem un lēmumu pieņemšanas procedūrām Septītajā Pētniecības pamatprogrammā. Šie abi finansējuma avoti būtu jāpārvalda koordinēti, lai nodrošinātu pastāvīgu attīstību *GMES* programmas īstenošanā.**
- (16a) *Uzskata, ka finansējums atbilst finanšu shēmas 2007.–2013. gadam 1.a izdevumu apakškategorijas maksimālajam apjomam, taču 1.a kategorijā saglabātā rezerve 2011.–2013. gadam ir ļoti maza; uzsver, ka gada apjoms tiks noteikts ikgadējā budžeta procedūrā saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīguma par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību² 37. pantā.*
- (16b) *Ja iespējams, būtu jāpiešķir papildu finansējums, lai vēl pašreizējā daudzgadu finanšu shēmā (DFS) varētu paredzēt saistību apropriācijas kosmosa komponentei. Līdzekļi būtu nepieciešami „Sentinel” satelītu A sērijas ekspluatācijai, B sērijas palaišanai, kā arī svarīgāko sastāvdaļu iegādei „Sentinel” satelītu C sērijai.*
- (16c) *Tādēļ Komisijai, ņemot vērā pašreizējās DFS vidusposma pārskatu, pirms 2010. gada beigām būtu jāizvērtē iespēja paredzēt papildu finansējumu *GMES* programmai ES kopējā budžetā saistībā ar DFS 2007.–2013. gadam.*
- (16d) *Jautājums par papildu finansējuma piešķiršanu šajā regulā noteiktajiem pasākumiem, pārsniedzot jau piešķirto finansējumu EUR 107 miljonu apmērā, būtu jāiekļauj diskusijā par turpmāko Eiropas Savienības politiku kosmosa jomā, jo īpaši iepirkumiem un pārvaldību.*
- (16e) *Komisijai 2011. gada pirmā pusgada laikā būtu jāiesniedz arī ilgtermiņa finansēšanas stratēģija nākamajai DFS, neraugoties uz to, kāds būs iznākums sarunās par DFS*

¹ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

² OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

2014.–2020. gadam.

- (16f) *Komisijai finanšu plānošanas procesā būtu jānodrošina, lai gan GMES sākotnējo darbību posmā (2011.–2013. g.), gan pēc šī termiņa beigām tiktu nodrošināta datu nepārtrauktība un pakalpojumus varētu izmantot bez pārtraukumiem un ierobežojumiem.*
- (17) Saskaņā ar Finanšu regulu jānodrošina iespēja dalībvalstīm, valstīm, kas nav ES dalībvalstis, un starptautiskajām organizācijām piedalīties programmās, pamatojoties uz attiecīgiem nolīgumiem.
- (18) *GMES informācijai jābūt pilnībā un atklāti pieejamai, neskarot attiecīgos ierobežojumus drošības apsvērumu dēļ, kā arī dalībvalstu un citu organizāciju, kas sniedz datus un informāciju GMES, politiku informācijas sniegšanas jomā.* Tas ir vajadzīgs, lai veicinātu to, ka Zemes novērošanas datus un informāciju lieto un ar tiem dalās saskaņā ar SEIS, INSPIRE un Zemes novērošanas sistēmu globālās sistēmas (GEOSS) principiem. *Nodrošinot pilnīgu un atklātu piekļuvi datiem, būtu jāņem vērā arī pašreizējā komerciālā informācija un būtu jāveicina spēcīgāki Zemes novērošanas pakalpojumu tirgi Eiropā, jo īpaši pakārtotās nozarēs, šādi palielinot izaugsmi un nodarbinātību.*
- (18a) *Saskaņā ar Komisijas 2009. gada 28. oktobra paziņojumu „Vides un drošības globālais monitorings (GMES): kosmosa komponentes uzdevumi un nākamie pasākumi” būtu jānodrošina pilnīgas un atklātas datu pieejamības politika attiecībā uz „Sentinel”, izmantojot bezmaksas licencēšanu un piekļuves iespējas tiešsaistē un ņemot vērā drošības apsvērumus. Šādas pieejas mērķis ir palielināt „Sentinel” datu izmantošanu pēc iespējas plašākā lietotāju lokā un veicināt, ka gala lietotājs saņem informāciju, kuras pamatā ir Zemes novērošanas dati.*
- (19) Lai varētu izdarīt atkārtotus pielāgojumus, jāuzrauga un jānovērtē darbības, ko finansē saskaņā ar šo regulu.
- (22) Jāveic arī atbilstīgi pasākumi, lai nepieļautu nelikumības un krāpniecību, kā arī pasākumi, lai atgūtu zaudētos nepamatoti izmaksātos vai nepareizi izlietos līdzekļus, saskaņā ar Padomes 1995. gada 18. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību¹ un Padomes 1996. gada 11. novembra Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām², un Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)³.
- (23) Ņemot vērā, ka šī regulas mērķi, proti, programmas GMES un tās sākotnējo darbību noteikšanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo GMES sākotnējās darbības būs saistītas ar visas Eiropas līdzdalību un būs atkarīgas no pakalpojumu

¹ OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.

² OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

³ OV L 136, 31.5.1999., 1. lpp.

koordinētas sniegšanas visās dalībvalstīs un koordinācija jāveic *Eiropas Savienības* līmenī, minētās rīcības mēroga dēļ šo mērķi var labāk sasniegt *Eiropas Savienība* līmenī, *Eiropas Savienība* var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai, **jo īpaši attiecībā uz Komisijas kā dalībvalstu darbību koordinatores lomu.**

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šajā *regulā* noteikta Kopienas *Zemes novērošanas programma (globālā vides un drošības novērošana)* (turpmāk “programma *GMES*”) un **■ tā**s sākotnējo darbību *īstenošana 2011.–2013. gadā.*

2. pants

Programma *GMES*

1. Programma *GMES* pamatojas uz pētniecības darbībām, ko veic saskaņā ar Lēmumu Nr. 1982/2006/EK (turpmāk “Septītā pamatprogramma”), un Eiropas Kosmosa aģentūras *GMES* Kosmosa komponentes programmu.
2. Programmā *GMES* ietilpst:
 - (a) pakalpojumu komponente, kas nodrošina piekļuvi informācijai, **sniedzot atbalstu šādām ■ jomām (izklāsts nav prioritārā secībā):**
 -
 - *atmosfēras novērošana;*
 - *klimata pārrmaiņu novērošana, lai veicinātu pielāgošanos tām un stratēģijas to mazināšanai;*
 - *ārkārtas situāciju pārvaldība;*
 - *zemes novērošana;*
 - *jūras vides novērošana;*
 - *drošība;*

- (b) kosmosa komponente, kas a) apakšpunktā minētajās *pakalpojumu* jomās nodrošina ilgtspējīgus novērojumus no kosmosa;
- (c) *in situ* komponente, kas a) apakšpunktā minētajās *pakalpojumu* jomās nodrošina novērojumus no gaisā, jūrā un uz zemes izvietotām iekārtām.

3. pants

GMES sākotnējās darbības (2011–2013)

1. *GMES* sākotnējās darbības veic 2011.–2013. gadā, un tās *var būt* saistītas ar *darbībām šādās jomās*:
 - (1) *pakalpojumu jomas, kas minētas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā*;
■
 - (3) atbalsta pasākumi, lai lietotāji izmantotu pakalpojumus;
 - (4) piekļuve datiem ■ ;
 - (4a) *atbalsts in situ datu apkopošanai*;
 - (5) *GMES* kosmosa komponente.
2. ■ 1. punktā minēto darbību mērķi noteikti pielikumā.
■

4. pants

Organizatoriski jautājumi

1. Komisija nodrošina *GMES* programmas koordināciju ar darbībām valstu, *Eiropas Savienības* un starptautiskā līmenī, *jo īpaši ar Zemes novērošanas sistēmu globālo sistēmu (GEOSS)*. *GMES īstenošanas un darbības pamatā ir partnerības starp Eiropas Savienību un dalībvalstīm, ievērojot to attiecīgos noteikumus un procedūras. Dalībvalstu brīvprātīgo iemaksu koordināciju un iespējamās sinerģijas ar attiecīgajām valstu, Eiropas Savienības un starptautiskajām iniciatīvām īsteno saskaņā ar 11. panta 3.a punktā minēto konsultēšanās procedūru.*
2. Komisija pārvalda līdzekļus, kas piešķirti darbībām, uz kurām attiecas šī regula, saskaņā ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (turpmāk “Finanšu regula”) un *11. panta 3. punktā minēto vadības procedūru. Tā nodrošina GMES programmas*

komplementaritāti un saderību ar citām attiecīgajām *Eiropas Savienības* politikas jomām, instrumentiem un rīcību, jo īpaši tiem, kas saistīti ar *vidi, drošību, konkurētspēju un inovāciju, kohēzijas, pētniecības programmām (jo īpaši Septītās pamatprogrammas pētniecībai un attīstībai darbībām, kas saistītas ar GMES, neskarot Lēmumu Nr. 1982/2006/EK), transporta un konkurences, kā arī starptautiskās sadarbības politiku, Eiropas globālo navigācijas satelītsistēmu (GNSS) programmām, personas datu aizsardzību un pašlaik spēkā esošajām intelektuālā īpašuma tiesībām, Direktīvu 2007/2/EK (INSPIRE), kopīgo vides informācijas sistēmu (SEIS) un Eiropas Savienības darbībām reaģēšanai ārkārtas situācijās.*

2.a *Komisija nodrošina, ka, izmantojot GMES programmu kā uz lietotāju vērstu iniciatīvu, pakalpojumu specifiskācijas atbilst lietotāju vajadzībām. Tādēļ tā izstrādā pārredzamu mehānismu pastāvīgai lietotāju iesaistīšanai un konsultēšanai, šādi radot iespēju noteikt lietotāju prasības Eiropas un valsts līmenī. Komisija nodrošina koordināciju ar attiecīgajiem lietotājiem, kas pārstāv valsts sektoru, dalībvalstīs, trešās valstīs un starptautiskās organizācijās. Datu pakalpojumu prasības Komisija nosaka neatkarīgi pēc apspriešanās ar Lietotāju forumu.*

3.a *GMES kosmosa komponentes tehnisko koordināciju un īstenošanu uztic Eiropas Kosmosa aģentūrai, attiecīgos gadījumos paļaujoties uz Eiropas Organizāciju meteoroloģisko satelītu izmantošanai (EUMETSAT).*

3.b *Komisija vajadzības gadījumā uztic GMES pakalpojumu tehniskās īstenošanas koordināciju Eiropas vai starpvaldību kompetentajām iestādēm.*

4.a pants

Pakalpojumu sniegšana

- 1.** *Komisija veic piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu konkurenci GMES pakalpojumu sniegšanas jomā un veicinātu MVU dalību. Komisija atvieglo GMES pakalpojumu izmantošanu, lai attīstītu pakārtotās nozares.*
- 2.** *GMES pakalpojumus sniedz decentralizēti, lai vajadzības gadījumā iekļautu pašreizējo Eiropas līmeņa kosmosa infrastruktūru, in situ un atsaucēs datu apkopošanu un dalībvalstu iespējas, šādi novēršot darbību dublēšanos. Novērš tādu jaunu datu iegādi, kuri dublē pašreizējos avotus, izņemot, ja pašreizējo vai atjaunojamo datu kopumu izmantošana ir tehniski neiespējama vai nerentabla.*
- 3.** *Komisija, ņemot vērā Lietotāju foruma atzinumu, var noteikt vai apstiprināt atbilstīgas procedūras, lai saistībā ar GMES programmu sertificētu datu sagatavošanu. Šādas procedūras ir pārredzamas, uzticamas un pārbaudāmas, lai nodrošinātu autentiskumu, izsekojamību un datu pilnīgumu lietotājiem. Šādu procedūru īstenošanu Komisija nodrošina, izmantojot ar GMES pakalpojumu operatori noslēgto līgumu noteikumus.*

4. **Komisija ik gadus ziņo par šā panta īstenošanas rezultātiem.**

5. pants

Eiropas Savienības finansējuma formas

1. **Eiropas Savienības** finansējumam var būt šādas juridiskās formas:

(-1) **deleģēšanas nolīgumi;**

(1) dotācijas;

(2) publiskā iepirkuma līgumi.

2. **Ar Eiropas Savienības piešķirto finansējumu nodrošina īstenu konkurenci, pārredzamību un vienlīdzīgu attieksmi. Pamatotos gadījumos Eiropas Savienības** dotācijām var būt konkrētas formas, tostarp partnerības pamatlīgums vai līdzfinansējums darbības dotācijām vai dotācijām, ko piešķir atsevišķām darbībām. Uz darbības dotācijām, ko saņem struktūras, kuras īsteno vispārējas Eiropas nozīmes mērķus, neattiecas Finanšu regulas samazināšanas noteikumi. Maksimālo līdzfinansējuma daļu dotācijās pieņem saskaņā ar 11. panta 3. punktā noteikto procedūru.

2.a **Pēc līgumu piešķiršanas Komisija sniedz ziņojumu par Eiropas Savienības līdzekļu piešķiršanu visām 3. panta 1. punktā minētajām darbībām un par izvērtēšanu un iepirkumu konkursu, kā arī to līgumu rezultātiem, kuri noslēgti saskaņā ar šo pantu.**

6. pants

Trešo valstu dalība

Darbībās, kas minētas 2. panta, var piedalīties šādas valstis:

- (1) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) valstis, kas ir EEZ līguma puses saskaņā ar EEZ līguma nosacījumiem;
- (2) kandidātvalstis, kā arī potenciālās kandidātvalstis, kuras iesaistītas stabilizācijas un asociācijas procesā, atbilstīgi ar šīm valstīm noslēgtajiem pamatlīgumiem vai asociācijas nolīguma protokolam par vispārīgiem principiem šo valstu dalībai **Eiropas Savienības** programmās;
- (3) Šveices Konfederācija, citas 1. un 2. punktā neminētas valstis un starptautiskas organizācijas saskaņā ar nolīgumiem, ko Eiropas Savienība atbilstīgi LESD 218. pantam noslēgusi ar šīm trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām un kur noteikti nosacījumi un sīki izstrādāti noteikumi par to dalību.

7. pants

Finansējums

1. Šīs regulas **3. panta 1. punktā noteikto darbību veikšanai** piešķirtais finansējums ir 107 miljoni euro.
2. Apropriācijas ik gadu apstiprina budžeta lēmējinstītūcija, nepārsniedzot daudzgadu finanšu plānā noteiktās robežas.
3. Trešās valstis vai starptautiskās organizācijas programmai *GMES* var piešķirt papildu finansējumu.

Papildu līdzekļus, kas minēti pirmajā daļā, uzskata par piešķirtiem ieņēmumiem saskaņā ar Finanšu regulas 18. pantu.

8. pants

GMES datu un informēšanas politika

1. Datu un informēšanas politikai, ko īsteno attiecībā uz darbībām, kuras finansē saskaņā ar programmu *GMES*, ir šādi mērķi:
 - (a) veicināt *GMES* informācijas un datu lietošanu un dalīšanos ar tiem;
 - (b) panākt, lai informācija, ko ieguvuši *GMES* pakalpojumu sniedzēji, un dati, kuri savākti, izmantojot *GMES* infrastruktūru, būtu pilnībā un atklāti pieejami, ievērojot attiecīgus **starptautiskos nolīgumus**, drošības ierobežojumus **un licencēšanas nosacījumus, tostarp lietotāju licenču reģistrēšanu un atzīšanu**;
 - (c) nostiprināt *Zemes novērošanas pakalpojumu tirgus* Eiropā, jo īpaši pakārtotajās nozarēs, lai nodrošinātu izaugsmi un jaunas darba vietas;
 - (d) veicināt *GMES* datu un informācijas sniegšanas ilgtspēju **un nepārtrauktību**;
 - (e) atbalstīt Eiropas **pētniecības, tehnoloģijas un jauninājumu nozares pārstāvjus**.
2. ***Lai izveidotu struktūru, ar ko nodrošina 1. punkta b) apakšpunktā minētā GMES informācijas un datu sniegšanas politikas mērķa sasniegšanu, vienlaikus garantējot nepieciešamo aizsardzību GMES pakalpojumu sniedzēju sagatavotajai informācijai un datiem, kas apkopoti, izmantojot GMES infrastruktūru, Komisija, izmantojot deleģētos aktus saskaņā ar 8.a pantu un ievērojot 8.b un 8.c pantā minētos nosacījumus, var pieņemt turpmāk izklāstītos pasākumus, ņemot vērā GMES nepieciešamās informācijas sniedzēju datu un informēšanas politiku un neskarot***

valstu noteikumus un procedūras, ko piemēro kosmosa jomā un in situ infrastruktūrām, kas atrodas valstu pārziņā:

- (a) pasākumi, ar ko nosaka reģistrēšanas un licencēšanas nosacījumus GMES lietotājiem;*
- (b) pasākumi, ar ko nosaka kritērijus, lai ierobežotu piekļuvi GMES pakalpojumu sniedzēju sagatavotajai informācijai un datiem, kas apkopoti, izmantojot GMES infrastruktūru.*

8.a pants

Deleģēšanas kārtība

- 1. Pilnvaras pieņemt 8. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2013. gada 31. decembrim.*
- 2. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to vienlaikus paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.*
- 3. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot 8.b un 8.c pantā minētos nosacījumus.*

8.b pants

Deleģējuma atsaukšana

- 1. Eiropas Parlaments vai Padome var atsaukt 8. panta 2. punktā minēto pilnvaru deleģējumu.*
- 2. Iestāde, kura ir sākusī iekšēju procedūru, lai pieņemtu lēmumu par deleģēto pilnvaru atsaukšanu, pirms galīgā lēmuma pieņemšanas par to savlaicīgi informē otru iestādi un Komisiju, norādot, kuras deleģētās pilnvaras varētu tikt atsauktas, un minot iespējamās atsaukšanas iemeslus.*
- 3. Ar atsaukšanas lēmumu tiek izbeigta minētajā lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšana. Lēmums stājas spēkā nekavējoties vai tajā norādītajā vēlākajā datumā. Tas neskar jau spēkā esošo deleģēto aktu derīgumu. Lēmumu publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

8.c pants

Iebildumi pret deleģētajiem aktiem

- 1. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu divu mēnešu*

laikā no tā paziņošanas dienas.

Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo periodu pagarina par diviem mēnešiem.

- Ja pēc minētā termiņa ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus pret deleģēto aktu, to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī un tas stājas spēkā šajā izdevumā minētajā datumā.*

Deleģēto aktu var publicēt Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī un tas var stāties spēkā pirms minētā termiņa beigām, ja gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu necelt iebildumus.

- Ja Eiropas Parlaments vai Padome pauž iebildumus pret pieņemto deleģēto aktu, tas nestājas spēkā. Iestāde, kas iebilst pret deleģēto aktu, paskaidro iebildumu iemeslus.*

8.d pants

Īstenošanas pasākumi attiecībā uz datu un informācijas sniegšanas politiku un GMES komponentu un informācijas drošības pārvaldību

- Pamatojoties uz 8. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, Komisija saskaņā ar 11. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru pieņem īpašus pasākumus, ar ko ierobežo piekļuvi GMES pakalpojumu sniedzēju sagatavotajai informācijai un datiem, kas apkopoti, izmantojot GMES infrastruktūru.*
- Komisija nodrošina kopējo koordināciju attiecībā uz GMES komponentu un pakalpojumu drošību, ņemot vērā vajadzību uzraudzīt visas programmas daļas un integrēt tajās drošības prasības, neskarot valstu noteikumus un procedūras, ko piemēro kosmosa jomā un in situ infrastruktūrām, kas atrodas valstu pārziņā. Komisija saskaņā ar 11. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru jo īpaši pieņem pasākumus, ar ko nosaka tehniskās prasības, lai nodrošinātu sistēmas kontroli un viengabalainību GMES kosmosa komponentes programmā un kontrolētu piekļuvi tehnoloģijām, kas nodrošina minētās programmas drošību, kā arī šo tehnoloģiju izmantošanu.*

9. pants

Uzraudzība un vērtēšana

- Komisija uzrauga un novērtē 3. panta 1. punktā minēto darbību īstenošanu.*
- Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai starpposma novērtējuma ziņojumu līdz **2015. gada 31. decembrim** un *ex-post* novērtējuma ziņojumu.*

10. pants

Īstenošanas pasākumi

1. Saskaņā ar Finanšu regulas 110. pantu un Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002¹ 90. un 166. pantu Komisija, ievērojot šīs regulas 11. panta 3. punktā noteikto **vadības** procedūru, pieņem ikgadēju darba programmu.
2. No programmai *GMES* piešķirtā finansējuma var segt arī izdevumus, kas saistīti ar sagatavošanās, uzraudzības, kontroles, revīzijas un novērtēšanas darbībām, kuras tieši vajadzīgas programmas *GMES* pārvaldībai un tās mērķu sasniegšanai, jo īpaši izdevumus, kas saistīti ar pētījumiem, sanāksmēm, informēšanas un publicitātes darbībām, kā arī visus citus tehniskās un administratīvās palīdzības izdevumus, kas Komisijai var rasties, pārvaldot programmu *GMES*.

11. pants

GMES komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja (*GMES* komiteja).
 - 1.a** *GMES komiteja var tikties dažādos sastāvos, lai risinātu konkrētus jautājumus, jo īpaši tos, kas saistīti ar drošību („Drošības padome”).*
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. **pantā minēto regulatīvo procedūru**, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. **pantā minēto vadības procedūru**, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā paredzētais termiņš ir divi mēneši.

- 3.a** *Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantā minēto konsultēšanās procedūru, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.*

Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā paredzētais termiņš ir divi mēneši.

11.a pants

Lietotāju forums

1. *Ar šo izveido īpašu struktūrvienību — Lietotāju forumu. Tas sniedz padomus Komisijai attiecībā uz prasībām, ko piemēro lietotāju noteikšanai un apstiprināšanai,*

¹ OV L 357, 31.12.2002., 1. lpp.

un GMES programmas publiskās lietošanas koordinēšanu.

2. *Lietotāju forumu vada Komisija. To veido dalībvalstu iecelti GMES lietotāji valsts sektorā.*
3. *Lietotāju foruma sekretariātu nodrošina Komisija.*
4. *Lietotāju forums pieņem savu reglamentu.*
5. *Par Lietotāju foruma sniegtajiem padomiem GMES programmas īstenošanā pilnībā informē GMES komiteju.*

12. pants

Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Komisija nodrošina, lai, īstenojot saskaņā ar šo regulu finansētas darbības, būtu aizsargātas **Eiropas Savienības** finanšu intereses, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpniecību, korupciju un visām citām nelikumīgajām darbībām, veicot iedarbīgas pārbaudes un atgūstot nepamatoti izmaksātas summas, un, ja tiek konstatētas nelikumības, piemērojot iedarbīgas, samērīgas un preventīvas sankcijas saskaņā ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95, Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 un Regulu (EK) Nr. 1073/1999.
2. Attiecībā uz **Eiropas Savienības** darbībām, ko finansē saskaņā ar šo regulu, Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 1. panta 2. punkta nozīmē "pārkāpums" ir jebkurš **Eiropas Savienības** tiesību aktu noteikumu pārkāpums vai līgumsaistību neievērošana, ko izraisa kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība, kas kaitē vai varētu kaitēt **Eiropas Savienības** vispārējam budžetam, radot nepamatotus izdevumus.
3. No šīs regulas izrietošie nolīgumi, tostarp ar iesaistītām trešām valstīm un starptautiskajām organizācijām noslēgtie nolīgumi, paredz uzraudzību un finanšu kontroli, ko veic Komisija vai jebkurš tās pilnvarots pārstāvis, un Revīzijas palātas revīziju, ko vajadzības gadījumā veic uz vietas.

13. pants

Spēkā stāšanās

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

(vieta)

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

PIELIKUMS

GMES sākotnējo darbību (2011–2013) mērķi

Šīs regulas **3. panta 1. punktā** minētajām darbībām ir šādi mērķi.

- (1) *Ar reaģēšanu ārkārtas situācijās saistītie pakalpojumi, kas pamatojas uz pašreizējām darbībām Eiropā, nodrošina, lai Zemes novērošanas dati un atvasinātie produkti būtu pieejami ātrās reaģēšanas jomas dalībniekiem starptautiskā, Eiropas, valsts un reģionālā līmenī attiecībā uz dažādu veidu katastrofām, tostarp meteoroloģiskiem apdraudējumiem (ieskaitot vētras, ugunsgrēkus un plūdus), ģeofizikāliem apdraudējumiem (ieskaitot zemestrīces, cunami, vulkānu izvirdumus un nogrūvumus), apzinātām un neapzinātām cilvēka izraisītām katastrofām un citām humānām katastrofām. Tā kā klimata pārmaiņas varētu izraisīt aizvien vairāk ārkārtas situāciju, tad, lai atbalstītu šīs jomas pasākumus, kuru mērķis ir pielāgoties klimata pārmaiņām, GMES reaģēšana ārkārtas situācijās būs ļoti nozīmīga profilakses, sagatavotības, reaģēšanas un atveseļošanas darbība Eiropā.*
- (2) Zemes novērošanas pakalpojumi nodrošina, lai Zemes novērošanas dati un atvasinātie produkti būtu pieejami to Eiropas, valstu, reģionālo **un starptautisko** iestāžu vajadzībām, kuras atbild par **globāla līdž vietēja mēroga** bioloģiskās daudzveidības, augsnes, ūdens, mežu un valsts resursu vides monitoringu, kā arī vides politikas īstenošanu kopumā, ģeogrāfiskās informācijas vākšanu, lauksaimniecību, enerģētiku, pilsētu plānošanu, infrastruktūru un transportu. Viens no zemes novērošanas pakalpojumiem ir klimata pārmaiņu rādītāju novērošana.
 - (2a) **Jūras vides novērošanas pakalpojumi sniedz informāciju par okeāna un jūras ekosistēmas stāvokli pasaules okeānu un Eiropas reģionu teritorijās. GMES programmas jūras vides pakalpojumi attiecas uz tādām jomām kā jūras drošība, jūras vide un piekrastes reģioni, jūras resursi, kā arī sezonālas meteoroloģiskās prognozes un klimata novērošana.**
 - (2b) **Atmosfēras novērošanas pakalpojumi nodrošina gaisa kvalitātes novērošanu Eiropas mērogā un atmosfēras ķīmiskā sastāva novērošanu pasaules mērogā. Tie jo īpaši sniedz informāciju gaisa kvalitātes novērošanas sistēmām vietējā līdž valsts līmenī, un tiem būtu jāveicina atmosfēras ķīmiskā sastāva rādītāju novērošana.**
 - (2c) **Drošības pakalpojumi sniedz informāciju, lai veicinātu to problēmu risināšanu, ar kurām Eiropa pašlaik saskaras drošības jomā, jo īpaši saistībā ar robežu kontroli, kuģošanas uzraudzību un atbalstu ES ārējām darbībām.**
 - (2d) **Klimata pārmaiņu novērošana veicina šo pārmaiņu ietekmes mazināšanu un pielāgošanos tām. Tai jo īpaši būtu jāveicina būtisku klimata rādītāju, klimata novērtējumu un prognožu sagatavošana mērogā, kas atbilst tam, lai mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām, kā arī attiecīgo pakalpojumu sniegšana.**
- (3) Pasākumi, kas rosinātu lietotājus izmantot pakalpojumus, ietver tādas tehniskās

saskarnes ieviešanu, kura pielāgota konkrētajai lietotāju videi, apmācībai, saziņai un pakārtoto nozaru attīstībai.

(4) Datu pieejamība nodrošina, ka *Zemes* novērošanas datus no dažādām Eiropas misijām un citādām *novērošanas* infrastruktūrām vāc un dara pieejamus, lai sasniegtu *GMES* mērķus .

(4a) In situ komponenti nodrošina, ka tiek koordinēta in situ datu apkopošana un in situ datu pieejamība GMES pakalpojumiem.

(5) *GMES* sākotnējā darbība nodrošina *GMES* kosmosa komponentes darbību *un attīstību* — tajā ietilpst kosmosā izvietota *Zemes* novērošanas infrastruktūra, un tās mērķis ir nodrošināt *Zemes* novērošanas apakšsistēmas (ieskaitot zemes virsmas, atmosfēras un okeānu novērošanai). *GMES sākotnējo darbību* pamatā ir jau izveidotā vai plānotā valstu vai Eiropas kosmosa infrastruktūra un kosmosa infrastruktūra, ko izstrādā *GMES* kosmosa komponentes programmā.

PASKAIDROJUMS

Zemes novērošanas programma (*GMES*) ir ļoti svarīgs projekts Eiropas nākotnei. Tāpat kā „*Galileo*” satelītnavigācijas projekts, arī *GMES* izveide nozīmē Eiropas Savienības mēroga vienotas infrastruktūras izveidi, kas ļaus gan uzlabot apkārtējās vides pārvaldību, gan palielināt iedzīvotāju drošību. Pretstatā „*Galileo*” *GMES* jau no pašiem pirmsākumiem finansē no publiskiem līdzekļiem. Tāpēc publiskajam iepirkumam vajadzētu būt ierastajam finansēšanas veidam šī projekta attīstīšanā. Referents apzinās, ka arī pēc pirmā sākotnējo darbību posma, proti, finanšu plānā no 2014. gada ar *GMES* izveidi būs saistīti ļoti lieli izdevumi, tomēr uzskata tos par attaisnojamiem, ņemot vērā šī projekta milzīgo sabiedrisko nozīmi.

GMES izveidei, datu un pakalpojumu sniegšanai un to izmantošanai absolūti nepieciešama pārdomāta finanšu koncepcija. Ļoti liela nozīme ir tam, lai gan pirmajā sākotnējo darbību posmā, gan pēc šī posma beigām varētu nepieciešamajā laikā likt lietā atbilstošus finanšu līdzekļus, tādējādi nodrošinot datu un piedāvāto pakalpojumu uzticamu un nepārtrauktu pieejamību. Būtu labi, ja Komisijas priekšlikumā paredzētie finanšu līdzekļi pirmajam sākotnējās darbības posmam tiktu papildināti, jo tādējādi jau varētu paredzēt saistību apropriācijas turpmākajām kosmosa komponentes sastāvdaļām. Tad būtu iespējams slēgt līgumus un panākt finanšu plānošanas drošību. Tas ir īpaši nozīmīgi attiecībā uz „*Sentinel*” satelītu B sērijas palaišanu un uz svarīgu sastāvdaļu iegādi satelītu C sērijai, jo tā varētu nodrošināt gan satelītu palaišanu, gan to konstrukcijas identiskumu. Turklāt minētie līdzekļi tik un tā būs jāpiešķir, tāpēc ierosinājumā nav paredzēta izmaksu palielināšana, bet gan finanšu efektīvāka izmantošana un to agrāka piesaiste. Tā varēs ietaupīt nodokļu maksātāju līdzekļus nākamajā finanšu plānā.

Visām ES dzīvojošām fiziskām un tajā reģistrētām juridiskām personām vajadzētu varēt brīvi piekļūt ar *GMES* palīdzību sniegtajiem datiem un pakalpojumiem, lai tādējādi jo īpaši mazie un vidējie uzņēmumi varētu attīstīt pakārtoto pakalpojumu tirgu. Līdzās vides un drošības aspektiem *GMES* mērķi ir arī progresa un inovāciju sekmēšana. Brīvu pieeju vajadzētu nodrošināt arī ārpuskopienas uzņēmumiem, taču ar noteikumu, ka, pamatojoties uz savstarpīguma principu, arī Eiropas privātpersonām un uzņēmumiem ir pieeja ārpus ES iegūtiem datiem.

Eiropas Komisija uzņemtos pārvaldības funkcijas un projekta vispārējo koordināciju. Tehnisko īstenošanu veiktu Eiropas Kosmosa aģentūra (*ESA*), kurai šajā jomā ir nepieciešamās zināšanas. Kosmosa komponentes tehnisko īstenošanu *ESA* vajadzētu uzdot ar deleģēšanas nolīgumu. Ar šāda nolīguma palīdzību var labāk sadalīt atbildību un nodrošināt lielāku pārredzamību.

Regulas priekšlikumā minētie un pielikumā noteiktie mērķi ir regulas neatņemama sastāvdaļa. Tāpēc referents uzskata, ka tos vajadzētu mainīt nevis ar komitoloģijas, bet gan ar parasto likumdošanas procedūru. Tā kā aplūkotajiem pasākumiem ir ļoti liela nozīme un arī liela ietekme uz budžetu, Eiropas Parlamentam nevajadzētu atteikties no uzraudzības iestādes lomas. Turklāt komitoloģijas procedūra būs jāpielāgo līdz ar Lisabonas līguma stāšanos spēkā 2009. gada 1. decembrī. Tas var radīt kavēšanos, kas projektam nenāks par labu.

17.3.2010

BUDŽETA KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Zemes novērošanas programmu (GMES) un tās sākotnējām darbībām (2011–2013)
(COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Damien Abad*

ĪSS PAMATOJUMS

Lisabonas līguma stāšanās spēkā līdz ar jauna "kosmosa" juridiskā pamata izveidi, kā arī jaunās Komisijas politisko prioritāšu noteikšana, ar kurām priekšsēdētājs *J. M. Barroso* iepazīstināja Eiropas Parlamentu, padara kosmosa politiku par vienu no Eiropas Savienībai būtiskākajām jomām nākotnē.

No politikas viedokļa *GMES* programma ir trīskārša iespēja Eiropas Savienībai.

Vispirms, tā varētu kalpot par piemēru patiesai vēlmei izstrādāt Eiropas rūpniecības stratēģiju, balstoties uz konkrētiem projektiem. *GMES* faktiski apliecina pievienoto vērtību, ko ES var piešķirt vērienīgu pasaules līmeņa projektu vadībai, kuru mērķis ir padarīt Eiropas Savienību par vienu no līderiem kosmosa nozarē.

Turklāt, tā kā *GMES* ir aktīvas rūpniecības politikas simbols, tā var sniegt taustāmus ieguvumus Eiropas pilsoņiem nodarbinātības, zinātības, drošības un vides aizsardzības jomā. Tā arī pilnībā atbilst stratēģijai "ES 2020" un situācijai pēc Kopenhāgenas klimata jautājumiem veltītās konferences.

Visbeidzot, programmai būs pozitīva sinerģija, kas labvēlīgi ietekmēs citas ekonomikas nozares, piemēram, pakalpojumus, radot arī būtiskas iespējas ienākt tirgū ievērojamam skaitam MVU.

Programmas finansēšanas jautājums, kas ir īpaši nozīmīgs, lai nodrošinātu tās stabilitāti, ir jāapspriež no diviem aspektiem:

1) Īstermiņā: nodrošināt, lai tiktu uzsākta programmas īstenošana

Regulas priekšlikums paredz izveidot juridisku pamatu, kas nodrošinātu pēc Eiropas Parlamenta iniciatīvas paredzēto sagatavošanās pasākumu nepārtrauktību. Līdz ar to pēc referenta domām galvenais uzdevums īstermiņā ir nodrošināt finansējumu vismaz, lai uzsāktu programmas darbību.

Jāatgādina, ka *GMES* programma desmit gadus darbojas kā daļa no Septītās pamatprogrammas pētniecībai un attīstībai, un šīs programmas finansējums 2007.–2013. gadā ir EUR 1,2 miljardi. Eiropas Kosmosa aģentūra piedalās programmas attīstībā ar ieguldījumu EUR 1,6 miljardu apmērā. Tā kā programmas attīstības fāze beigsies 2011. gadā (attiecībā uz lielāko daļu no programmas komponentēm), ir jāatrod cits Kopienas finansējuma avots, lai nodrošinātu tās darbības fāzi. Šajā sakarībā Komisija ierosina rast papildu finansējumu EUR 107 miljonu apmērā ārpus pamatprogrammai pētniecībai un attīstībai paredzētajiem līdzekļiem, lai finansētu vairākus programmas darbības uzdevumus (proti, finansēt *GMES* pakalpojumus, ko pārvalda privātas struktūras, vienu *SENTINEL A* darbību daļu un šiem pakalpojumiem vajadzīgo datu iegādi).

Tomēr uz šo otro fāzi neattiecas daudzgadu finanšu shēmai 2007.–2013. gadam paredzētais finansējums, un šā finansējuma avotu atrašanai ir jāveic padziļināta izpēte.

Komisija savā priekšlikumā konstatē, ka regulā "*ir jāpārplāno attiecīgā pozīcija finanšu shēmā*". Ja līdzekļu, jo īpaši neizmantoto līdzekļu pārdalīšana izrādās vajadzīga, mums ir jāradā iespējas papildu finansējuma saņemšanai. Turklāt saskaņā ar Komisijas aplēsēm 1.a pozīcijas rezerve attiecīgajā laikposmā ir ļoti ierobežota. Lai arī nešķiet, ka 2011. gadā varētu būt īpašas problēmas, tās varētu rasties 2012. un 2013. gadā. Faktiski saistību apropriācijas būtu jāpalielina par attiecīgi EUR 41 un 56 miljoniem, kas atspoguļo būtiskas papildu izmaksas jau pārslogotai pozīcijai.

Visbeidzot, ir arī svarīgi skaidri noteikt vēl neapzinātās vajadzības, jo īpaši attiecībā uz programmas kosmosa komponenti, uz kurām neattiecas Komisijas finansējuma priekšlikumi un kuru izmaksas varētu palielināties, ja netiks savlaicīgi pieņemti lēmumi. Konkrētāk runa ir par *SENTINEL A* darbību atlikušo daļu (EUR 30 miljoni pēc Eiropas Kosmosa aģentūras aplēsēm), *SENTINEL B* satelītu palaišanu (EUR 165 miljoni) un *SENTINEL C* sākotnējo sagatavošanu (EUR 140 miljoni).

2) Vidējā un ilgā termiņā: noteikt programmas budžeta stratēģiju pēc 2013. gada

Pilnībā darboties spējīga *GMES* programma (un līdz ar to arī attiecīga budžeta pozīcija) ir jāievieš nākamajā daudzgadu finanšu shēmā. Visi ir vienisprātis, ka programmas finansējuma vajadzības ir lielākas par pašlaik piešķirtajiem līdzekļiem. Būtu lietderīgāk pārskatīt vajadzīgās summas trijās nozīmīgās tikšanās reizēs 2010. gadā: stratēģija "ES 2020"; Septītās pamatprogrammas pētniecībai un attīstībai vidusposma pārskats un finanšu shēmas vidusposma pārskats, jo īpaši iekļaujot finansējumu jaunajiem politikas virzieniem, ko paredz Lisabonas līgums. Elastības instrumenta, kā arī likumdošanas elastības izmantošana, kā tas paredzēts Iestāžu nolīguma 37. pantā, arī ir nozīmīgi līdzekļi.

Referents vēlas uzsvērt vidēja un īsa termiņa ciešo saistību. Būtībā pienācīga finansējuma stratēģija 2014.–2020. gadam ir ievērojami atkarīga no tā, kas tiks nolemts attiecībā uz

laikposmu no 2011. līdz 2013. gadam. Uzskatām, ka šajā priekšlikumā ir visi vajadzīgie elementi, lai izveidotu Kopienas programmu: mērķi, pārvaldība, finansējums un trešo valstu līdzdalība.

Šajā stratēģijā būtu jāaplūko šādi jautājumi: infrastruktūras īpašumtiesības un datu pārvaldes politika; *GMES* kosmosa infrastruktūras iepirkuma politika; politika sadarbības jomā ar trešām valstīm; dalībvalstu saistības īstenot misijas.

Ja sadarbība starp Komisiju un Eiropas Kosmosa aģentūru ir notikusi pētniecības un attīstības fāzes laikā, būtu nepieciešams darbības fāzes laikā paplašināt apspriežu procesu. Šajā ziņā Partneru padomes izveidošana, kuras funkcijas papildinātu *GMES* funkcijas, kā tas paredzēts regulas priekšlikumā, ir risinājums, kas piemērots, no vienas puses, lai nodrošinātu programmas pārvaldes kopējo saskaņotību, un, no otras puses, lai ieviestu vairākos līmeņos saskaņotu budžeta stratēģiju.

Visbeidzot, tādēļ būtu īpaši svarīgi piešķirt papildu līdzekļus, pārskatot daudzgadu finanšu shēmu, lai izmantotu *GMES* programmas iespējas, kas prasa Komisijas un dalībvalstu patiesu apņēmību. Budžeta komiteja aicina Komisiju, veicot vērienīgu finanšu shēmas vidusposma pārskatu, kā paredzēts Iestāžu 2006. gada 17. maija nolīguma 1. pielikumā, iesniegt priekšlikumus, kas atbilst šiem uzdevumiem.

GROZĪJUMI

Budžeta komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums 15.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(15a) Uzskata, ka likumdošanas priekšlikumā minētais finansējums atbilst finanšu shēmas 2007.–2013. gadam daudzgadu finanšu shēmas 1.a izdevumu apakš kategorijas maksimālajam apjomam, taču 1.a kategorijā saglabātā rezerve 2011.–2013. gadam ir pārāk maza; uzsver, ka gada apjoms tiks noteikts ikgadējā budžeta procedūrā atbilstoši 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīguma 37. punkta noteikumiem; uzsver, ka ir jāatrod atbilstīgs

finansējums, kas nepieciešams ar Lisabonas līgumu ieviesto ES jauno kompetenču vajadzībām; ir jānodrošina finansējums GMES programmām un jo īpaši tās kosmosa komponentei; Komisijai saistībā ar pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas vidusposma pārskatu būtu jāiesniedz GMES vidusposma finanšu stratēģija līdz ar konkrētiem priekšlikumiem, lai šo stratēģiju pielāgotu un pārskatītu līdz pirmā pusgada beigām, izmantojot visus saskaņā ar 2006. gada 17. maija iestāžu nolīgumu un jo īpaši tā 21.–23. punktu pieejamos mehānismus. Komisijai arī būtu līdz 2010. gada 31. decembrim jāiesniedz turpmākās daudzgadu finanšu shēmas ilgtermiņa finansējuma stratēģija.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums 16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(16) Jānosaka visa GMES sākotnējās darbības laika finansējums 107 miljonu euro apmērā, kas nozīmē, kura lietota 37. pantā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas — Iestāžu 2006. gada 17. maija nolīgumā par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību, ir galvenā atsaucē. Paredzēts, ka šo finansējumu papildinās **43 miljoni** euro no Septītās pamatprogrammas kosmosa tematiskās jomas pētniecības darbībām, kas papildina GMES sākotnējās darbības.

Grozījums

(16) Jānosaka visa GMES sākotnējās darbības laika finansējums EUR 107 miljonu apmērā, kas nozīmē, kura lietota 37. pantā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas — Iestāžu 2006. gada 17. maija nolīgumā par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību, ir galvenā atsaucē. Paredzēts, ka šo finansējumu papildinās **209 000 000** euro no Septītās pamatprogrammas kosmosa tematiskās jomas pētniecības darbībām, kas papildina GMES sākotnējās darbības. **Šie divi finansējuma avoti ir jāpārvalda saskaņoti, lai nodrošinātu patiesu progresu GMES pakalpojumu veikšanā. Ar Septīto pamatprogrammu sniegtais finansējums būtu jāizmanto pilnībā atbilstīgi šajā pamatprogrammā noteiktajiem mērķiem un kritērijiem.**

Pamatojums

Ir būtiski norādīt, ka Septītajā pamatprogrammā pētniecībai un attīstībai pieejams finansējums EUR 43 miljonu apmērā, kas paredzēts sadaļai "Kosmoss" un ir jāpārdala, kā arī EUR 166 miljoni, kas jau pieejami pamatprogrammas pētniecībai un attīstībai GMES pozīcijā. Turklāt būtu jāuzsver šo abu budžeta dotāciju saskaņotas pārvaldības nozīme.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums 16.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(16a) Komisijai finanšu plānošanas procesā būtu jānodrošina, lai gan GMES sākotnējo darbību posmā (2011.–2013. g.), gan pēc šī termiņa beigām tiktu nodrošināta datu nepārtrauktība un pakalpojumus varētu izmantot bez pārtraukumiem un ierobežojumiem.

Pamatojums

Lai lietotāji varētu paļauties uz šiem pakalpojumiem, noteikti jānodrošina datu nepārtrauktība.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums 19.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(19a) Komisijai ir jāiesniedz GMES programmas vidēja un ilga termiņa finansējuma stratēģija, jo īpaši attiecībā uz tās kosmosa komponenti, t. i., Sentinel A atlikušo darbību daļu, satelītu Sentinel B palaišanu un Sentinel C sākotnējo sagatavošanu. Stratēģijā būtu jāizskata un jāizvērtē visas iespējas, kā finansēt GMES. Komisijai ir jāapspriežas ar Partneru padomi, pirms tā iesniedz galīgo stratēģiju.

Pamatojums

Ir jāizvērtē GMES pieejamie finansējuma līdzekļi finanšu shēmā 2007.–2013. gadam un pēc tās darbības beigām un jāizstrādā ilgtermiņa stratēģija pēc apspriešanās ar Partneru padomi. Ir arī būtiski noteikt neapzinātās vajadzības, jo īpaši attiecībā uz kosmosa komponenti, kuras norādītas COM (2009)0589 "Globālā vides un drošības novērošana (GMES): kosmosa komponentes uzdevumi un nākamie pasākumi", uz ko neattiecas Komisijas finansējuma priekšlikumi.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums

4. pants — 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Komisijai palīdz Partneru padome.

Partneru padome ir privileģēta sadarbības struktūra starp dalībvalstīm un Komisiju. Tā papildina 11. pantā minētās GMES komitejas funkcijas un nodrošina GMES programmas saskaņotību kopumā.

Citus kompetentus dalībniekus var uzaicināt piedalīties kā novērotājus.

Partneru padomei ir šādi svarīgākie uzdevumi:

– noteikt GMES vispārējo sistēmu un nodrošināt tās attīstību;

– ņemt vērā partneru ieguldījumu datu, produktu vai infrastruktūru nodrošināšanā;

– palīdzēt Komisijai noteikt GMES programmas finansējumu vidējā termiņā un ilgtermiņā, kā paredzēts 9a pantā.

Partneru padome pieņem savu reglamentu.

Pamatojums

Regulas priekšlikuma 11. pantā paredzētās GMES komitejas funkcijas ir ierobežotas un attiecas uz GIO budžeta izpildi. Ir jāizveido pastāvīgs augsta pārstāvniecības līmeņa

sadarbības forums starp Eiropas Komisiju un dalībvalstīm un ne tikai. GMES veiksmīga darbība ir atkarīga no skaidra pārvaldības veida, pareizi noteiktas ilgtermiņa un vidēja termiņa stratēģijas un labas sadarbības starp visām iesaistītajām pusēm.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums

5. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Kopienas dotācijām var būt konkrētas formas, tostarp partnerības pamatlīgums vai līdzfinansējums darbības dotācijām vai dotācijām, ko piešķir atsevišķām darbībām. Uz darbības dotācijām, ko saņem struktūras, kuras īsteno vispārējas Eiropas nozīmes mērķus, neattiecas Finanšu regulas samazināšanas noteikumi. Maksimālo līdzfinansējuma daļu dotācijās pieņem saskaņā ar 11. panta 3. punktā noteikto procedūru.

Grozījums

2. Publiskajam iepirkumam vajadzētu būt vēlamajam finanšu instrumentam GMES programmas īstenošanā. Pamatotos gadījumos Kopienas dotācijām var būt konkrētas formas, tostarp partnerības pamatlīgums vai līdzfinansējums darbības dotācijām vai dotācijām, ko piešķir atsevišķām darbībām. Uz darbības dotācijām, ko saņem struktūras, kuras īsteno vispārējas Eiropas nozīmes mērķus, neattiecas Finanšu regulas samazināšanas noteikumi. Maksimālo līdzfinansējuma daļu dotācijās pieņem saskaņā ar 11. panta 3. punktā noteikto procedūru.

Pamatojums

Publiskajam pasūtījumam vajadzētu būt normālajam finansēšanas veidam. Pamatotos gadījumos iespējams izmantot finansēšanu ar subsīdiju starpniecību atbilstīgi publiskām procedūrām.

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums

9.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

9.a pants

Komisija 2010. gada pirmajā pusgadā saistībā ar pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas vidusposma pārskatu un tās pielāgošanu iesniedz priekšlikumu par GMES programmas pārskatīšanu un jo

īpaši tās kosmosa komponentes turpmāku finansēšanu.

Komisija pēc apspriešanās ar Partneru padomi līdz 2010. gada 31. decembrim arī izstrādā GMES programmas ilgtermiņa finansēšanas stratēģiju nākamajai daudzgadu finanšu shēmai.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Eiropas Zemes novērošanas programma (GMES) (2011.–2013. g.)
Atsauces	COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD)
Atbildīgā komiteja	ITRE
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	BUDG 14.7.2009
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Damien Abad 21.10.2009
Pieņemšanas datums	17.3.2010
Galīgais balsojums	+: 32 –: 1 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Damien Abad, Alexander Alvaro, Francesca Balzani, Reimer Böge, Andrea Cozzolino, Jean-Luc Dehaene, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Jens Geier, Ivars Godmanis, Ingeborg Gräßle, Carl Haglund, Jutta Haug, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Sergej Kozlík, Alain Lamassoure, Vladimír Maňka, Barbara Matera, Nadezhda Neynsky, Miguel Portas, Vladimír Remek, Dominique Riquet, László Surján, Helga Trüpel, Daniël van der Stoep, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Edit Herczog, Paul Rübig, Georgios Stavrakakis

24.2.2010

VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*) un tās sākotnējām darbībām (2011–2013)
(COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Vittorio Prodi*

ĪSS PAMATOJUMS

Regula par globālo vides un drošības novērošanu (*GMES*) un tās sākotnējām darbībām ir jaunākais elements daudzgadu stratēģijā, kuras mērķis ir nodrošināt, lai Eiropa patstāvīgi varētu veikt Zemes novērošanu jomās, kas saistītas ar vidi un drošību. Ņemot vērā jaunākos atzinumus, kas rosināja pastiprināt klimata pārmaiņu ietekmes novērošanu, šis priekšlikums ir jo īpaši nozīmīgs. Iepriekš veiktajā novērošanā gūtie dati patiesībā nav bijuši pietiekami pilnīgi (attiecībā uz parametriem), vai arī tie nav bijuši pastāvīgi pieejami.

Lai sasniegtu iepriekš minēto mērķi, *GMES* ietver trīs galvenās komponentes.

1. Kosmoss

Šī komponente ietver kosmosa novērošanas infrastruktūru, kas nodrošina pakalpojumiem vajadzīgos datus, jo īpaši attiecībā uz zemes, atmosfēras un okeanogrāfiskajiem parametriem. Šīs komponentes mērķis ir izstrādāt un īstenot vairākas satelīta misijas, kuras zināmas kā *Sentinel*. To koordinēs Eiropas Kosmosa aģentūra (EKA).

2. *In situ* (tostarp novērojumi, kas veikti, izmantojot uz zemes bāzētus attālas uzrādes līdzekļus)

Šīs komponentes nodrošināšana ir atkarīga no daudzām iekārtām, instrumentiem un rīkiem, kuri pieder un kurus izmanto valsts, reģiona un starpvaldību līmenī.

3. Pakalpojumi

Šī komponente nodrošinās piekļuvi informācijai, kas aptver dažādas tematiskās jomas, tostarp pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu, drošību un zemes, jūras vides un atmosfēras novērošanu.

Referents atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu, uzskatot to par nozīmīgu līdzekli, lai reaģētu uz pieaugošajām vajadzībām pētniecības un civilās aizsardzības jomā, ņemot vērā globālās sasilšanas būtisko ietekmi uz vidi. Šajā regulā ir noteikts *GMES* programmas darbības fāzes sākotnējais posms, un tā nodrošinās līdzekļus precīzu datu apkopošanai par izmaiņām uz zemes, jūrā un atmosfērā. Daži izmērāmu rādītāju piemēri ir tādi elementi kā okeānu sāļums vai biomasas mitrums, kā arī jūras līmenis. Turklāt tiek sekmēta arī spēja novērst un pārvaldīt lielas katastrofas, t.i., naftas noplūdes, meža ugunsgrēkus, plūdus un zemes nogrūvumus. *GMES* ir arī emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas pārvaldības un emisijas kontroles būtisks elements. Bija jānosaka prioritātes attiecībā uz programmas trīs komponentu finanšu stratēģiju, ņemot vērā to, ka finansēšanas sistēmā ir paredzēta valsts valdību un citu valsts iestāžu un privātu organizāciju līdzdalība — galvenokārt attiecībā uz *in situ* un pakalpojumu komponenti.

Programmas iespējamais blakusrezultāts MVU izaugsmes ziņā — jo īpaši pētniecības nozarē — ekonomikas krīzes laikā ir papildu priekšrocība. Turklāt Eiropas ražotāji paši nosaka *GMES* standartus, tādējādi nenoliedzami labvēlīgi tiek ietekmēta to konkurētspēja pasaules tirgū.

Attiecībā uz starptautisko sadarbību regulas tekstā ir jāietver skaidra norāde uz *GEOS* (Zemes novērošanas sistēmu globālā sistēma), ņemot vērā, ka daļa finansējuma, kas vajadzīga *GMES* īstenošanai, ir paredzēta iemaksai šajā globālajā novērošanas sistēmā, kurai ES ir oficiāli pievienojusies.

Turklāt referents ierosina Komisijai uzsvērt tās priekšlikumā dažus informācijas tehnoloģiju aspektus, ņemot vērā satelītsakaru tehnoloģijas īpašo nozīmi un Eiropas Vides aģentūras lomu, jo īpaši attiecībā uz tās uzdevumu koordinēt lietotāju (valsts iestāžu) vajadzības.

Visbeidzot, jānorāda, ka kosmosa komponentes finansēšanas struktūra rada nopietnas bažas — minētā regula attiecas tikai uz finanšu vajadzībām 2011.–2013. gada laikposmam. Savukārt EKA saistībām *Sentinel* satelītu darbības uzsākšanai ir vajadzīga precīza un savlaicīga sagatavošanās, un tās ir saistītas ar ļoti lieliem izdevumiem faktiskajai darbības uzsākšanai, kas paredzēta 2014.–2017. gada laikposmā. Lēmumi par finanšu plānu minētajam laikposmam vēl nav pieņemti. Tādējādi pārejas posmā (2014. gada janvāris–decembris) projekta īstenošana būs neprognozējama, jo minētajā laikposmā nekādi līdzekļi netiks piešķirti, tomēr par sniegtajiem pakalpojumiem būs jāturpina maksāt iesaistītajiem kosmosa nozares pārstāvjiem. Referents aicina Komisiju un Padomi apzināties šo problēmu un rast piemērotu risinājumu.

GROZĪJUMI

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

2. pants - 2. punkts - a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) pakalpojumu komponente, kas nodrošina piekļuvi informācijai, kura aptver šādas tematiskās jomas:

- zemes novērošana;
- ārkārtas situāciju vadība;
- drošība;
- **jūras vides novērošana;**
- **gaisa vides novērošana;**
- **pielāgošanās klimata pārmaiņām un to mazināšana;**

Grozījums

(a) pakalpojumu komponente, kas nodrošina piekļuvi informācijai, kura aptver šādas tematiskās jomas:

- **pielāgošanās klimata pārmaiņām un to mazināšana;**
- zemes, **jūras vides un atmosfēras** novērošana;
- ārkārtas situāciju vadība;
- drošība;

Pamatojums

Ir jāuzsver, ka GMES darbību galvenais mērķis ir saistīts ar klimata pārmaiņām un to ietekmi, tādēļ vajadzīgs citāds formulējums un uzskaitījums.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums

4. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Komisija nodrošina GMES programmas koordināciju ar darbībām valstu, Kopienas un starptautiskā līmenī.

Grozījums

1. Komisija nodrošina GMES programmas koordināciju ar darbībām valstu, Kopienas un starptautiskā līmenī, **piemēram, ar Zemes novērošanas sistēmu globālo sistēmu (GEOSS).**

Pamatojums

Jāiekļauj skaidra norāde uz GEOSS, ņemot vērā Eiropas ieguldījumu tajā ar GMES starpniecību.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums

4. pants - 3. punkts - 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Eiropas Kosmosa aģentūrai uztic GMES kosmosa komponentes īstenošanu, attiecīgos gadījumos palaujoties uz Eiropas Organizāciju meteoroloģisko satelītu izmantošanai (EUMETSAT).

Grozījums

Eiropas Kosmosa aģentūrai uztic GMES kosmosa komponentes īstenošanu, attiecīgos gadījumos palaujoties uz Eiropas Organizāciju meteoroloģisko satelītu izmantošanai (EUMETSAT), ***savukārt Eiropas Vides aģentūras (EVA) uzdevums ir koordinēt in situ komponenti, apkopojot lietotāju vajadzības un sekmējot pakalpojumu pārvaldību.***

Pamatojums

GMES īstenošanā ir jāuzsver EVA loma.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Eiropas Zemes novērošanas programma (GMES) (2011.–2013. g.)
Atsauces	COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD)
Atbildīgā komiteja	ITRE
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ENVI 14.7.2009
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Vittorio Prodi 9.9.2009
Izskatīšana komitejā	2.12.2009
Pieņemšanas datums	23.2.2010
Galīgais balsojums	+: 42 –: 0 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	János Áder, Elena Oana Antonescu, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Milan Cabrnich, Nessa Childers, Bas Eickhout, Edite Estrela, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Jo Leinen, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jutta Haug, Veronica Lope Fontagné, Anna Záborská, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska

PROCEDŪRA

Virsraksts	Eiropas Zemes novērošanas programma (GMES) (2011.–2013. g.)			
Atsauces	COM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD)			
Datums, kad to iesniedza EP	20.5.2009			
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 14.7.2009			
Komiteja(-s), kurai(-ām) ir lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	BUDG 14.7.2009	ENVI 14.7.2009	LIBE 14.7.2009	
Komitejas, kurām lūgts sniegt atzinumu Lēmuma datums	LIBE 10.5.2010			
Referents(-e/-i/-es) Iecelšanas datums	Norbert Glante 16.9.2009			
Izskatīšana komitejā	28.9.2009 18.3.2010	12.10.2009	2.12.2009	27.1.2010
Pieņemšanas datums	11.5.2010			
Galīgais balsojums	+: 38 -: 0 0: 0			
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jean-Pierre Audy, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Jorgo Chatzimarkakis, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Edit Herczog, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Amalia Sartori, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev			
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Lara Comi, António Fernando Correia De Campos, Rachida Dati, Marek Józef Gróbarczyk, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Mario Pirillo, Lambert van Nistelrooij, Hermann Winkler			
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Catherine Bearder			
Iesniegšanas datums	17.5.2010			